

V Bruseli 2. júla 2019
(OR. en)

10622/19

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0216(COD)**

AGRI 347
AGRILEG 112
AGRIFIN 41
AGRISTR 45
AGRIORG 40
CODEC 1262
CADREFIN 287

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Osobitný výbor pre poľnohospodárstvo/Rada
Č. dok. Kom.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Predmet:	Nariadenie o strategických plánoch SPP – <i>Príprava rokovania Rady o aspektoch SPP po roku 2020 súvisiacich so životným prostredím a klímou</i>

V rámci príprav na zasadnutie Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo 15. júla 2019 delegáciám v prílohe zasielame dokument predsedníctva na rokovanie o uvedenej téme vrátane dvoch otázok na usmernenie diskusie ministrov.

Dokument predsedníctva na rokovanie o aspektoch SPP po roku 2020 súvisiacich so životným prostredím a klímou

Svet stojí pred závažnými environmentálnymi výzvami, medzi ktoré patrí najmä zmena klímy, strata biodiverzity a znehodnocovanie prírodných zdrojov ako je vzduch, voda a pôda.

Poľnohospodárstvo, ktoré využíva približne 40 % územia EÚ, zohráva pri riešení uvedených otázok dôležitú úlohu, ktorej význam ešte narastá v dôsledku prepojenia tohto odvetvia so životným prostredím a klímou. Poľnohospodárstvo vplýva na životné prostredie a klímu viacerými spôsobmi: pochádza z neho napríklad 10 % emisií skleníkových plynov v EÚ, ale ponúka aj dôležité prírodné možnosti pre zachyt uhlíka. Na druhej strane sa v oblasti poľnohospodárstva a prírodných zdrojov, od ktorých je poľnohospodárstvo tiež závislé, silne pociťujú extrémne počasie spôsobené zmenou klímy. V posledných rokoch napríklad na poľnohospodárov doľahli dôsledky vážneho sucha, a to nielen v krajinách, ktoré sú tradične vystavené tomuto druhu extrémnych poveternostných podmienok. Očakáva sa, že takéto extrémne počasie sa budú vyskytovať čoraz častejšie a intenzívnejšie. Ochrana životného prostredia a klímy teda prispieva k zachovaniu produkčných podmienok a príjmov farmárov.

Komisia 1. júna 2018 predložila **návrh reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP)** na obdobie po roku 2020. Viackrát v ňom jasne uviedla, že zvyšovanie ambícií v oblasti životného prostredia a klímy je jednou z hlavných priorít reformy SPP. Preto sa plánuje aktuálne ekologizačné opatrenia a systém krížového plnenia zlúčiť do systému „**posilnenej kondicionality**“, predstavujúceho vyššiu a širšiu „základnú líniu“, ktorú bude potrebné dodržiavať na získanie platieb v rámci SPP. Okrem toho sa majú zaviesť ekologické režimy financované v rámci prvého piliera a agroenvironmentálno-klimatické a iné intervencie v rámci druhého piliera. Ďalšími mechanizmami, ktoré majú prispieť k vyšším ambíciám v oblasti životného prostredia a klímy, by mali byť minimálne výdavky vo výške 20 % operačných programov v sektore ovocia a zeleniny, účelové vyčlenenie 30 % výdavkov z EPFRV na ciele súvisiace so životným prostredím a ochranou klímy, ako aj požiadavky, aby sa v strategických plánoch SPP uvádzali vyššie celkové ciele v oblasti životného prostredia a klímy v porovnaní so súčasným obdobím. Okrem toho by 40 % budúceho rozpočtu SPP malo prispievať k plneniu cieľov v oblasti klímy.

Rada pre poľnohospodárstvo a rybárstvo si na zasadnutí 15. apríla 2019 na základe preskúmania návrhov Komisie v pracovnej skupine pre horizontálne poľnohospodárske otázky (reforma SPP) a v osobitnom výbore pre poľnohospodárstvo vymenila názory na navrhovanú novú „ekologickú architektúru“. Pri tejto príležitosti mnohé delegácie uznali kľúčovú úlohu, ktorú zohráva SPP a poľnohospodári v súvislosti so životným prostredím a zmenou klímy. **Mnohé delegácie podporili aj zvýšenie ambícií SPP v oblasti životného prostredia a klímy pod podmienkou primeraného rozpočtu SPP, rovnakých podmienok pre všetky členské štáty a dostatočného priestoru pre členské štáty na prispôbenie pravidiel svojim špecifikám a na zachovanie čo najjednoduchších pravidiel.**

Pokiaľ ide o „**posilnenú**“ **kondicionalitu**, delegácie zdôraznili význam pružných a jednoduchých pravidiel, na základe ktorých budú môcť členské štáty prispôbiť požiadavky miestnym potrebám. Odznali rôzne názory na to, či by mali byť malí poľnohospodári oslobodení od kondicionality. Postoje sa väčšmi zblížovali, pokiaľ išlo o potrebu vytvoriť pre nich primeraný systém kontroly a sankcií. Delegácie sa rozchádzali v otázke, či by mali byť ekologické systémy pre členské štáty povinné alebo dobrovoľné, a či by pre ne mali byť vyčlenené minimálne sumy. Mnohé delegácie naďalej bez ohľadu na konkrétnu štruktúru jednotlivých ekologických systémov znepokojuje potreba vyhnúť sa nevyužitým sumám v prípade nižšieho čerpania. Navrhované účelové vyčlenenie 30 % výdavkov z EPFRV na opatrenia v oblasti klímy a životného prostredia získalo širokú podporu.

Podobné otázky vyvstali aj na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo 14. mája 2019, keď sa rokovalo o poľnohospodárskych aspektoch oznámenia „Čistá planéta pre všetkých“. Ministri podporili vyššie ambície budúcej SPP v súvislosti s jej možným vyšším príspevkom k plneniu cieľov v oblasti klímy prostredníctvom navrhovanej „posilnenej“ kondicionality. „Ekologická architektúra“ budúcej SPP by podľa nich mala nabádať poľnohospodárov, aby uplatňovali postupy, ktoré sú prospešné pre životné prostredie.

Európska rada viackrát potvrdila, že pripisuje vysokú prioritu podpore ochrany životného prostredia a boju proti zmene klímy. Lídri EÚ na zasadnutí 20. – 21. júna súhlasili, že zintenzívnia globálne opatrenia v oblasti klímy v záujme dosiahnutia cieľa Parížskej dohody, a to aj prostredníctvom úsilia o obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C v porovnaní s predindustriálnymi úrovňami. Takisto vyzvali Radu a Komisiu, aby pokračovali v práci na podmienkach, stimuloch a podpornom rámci, ktoré sa majú zaviesť s cieľom zabezpečiť prechod na klimaticky neutrálnu EÚ v súlade s Parížskou dohodou. V **strategickom programe EÚ na roky 2019 – 2024**, ktorý prijala Európska rada 20. júna 2019, sa podpora udržateľného poľnohospodárstva stanovuje za jednu z priorít, ktorými sa má riadiť práca EÚ v nasledujúcich piatich rokoch.

Ministri sa vyzývajú, aby sa s ohľadom na uvedené skutočnosti na zasadnutí Rady pre poľnohospodárstvo a rybárstvo 15. júla zamysleli nad týmito **otázkami**:

Vzhľadom na to, že v záveroch Európskej rady sa Rada a Komisia vyzývajú, aby pokročili v práci na podmienkach, stimuloch a podpornom rámci, ktoré sa majú zaviesť s cieľom zabezpečiť prechod na klimaticky neutrálnu EÚ, ako aj na potrebu splniť tento záväzok aj v rámci SPP:

– ktoré prvky návrhov Komisie v oblasti SPP po roku 2020 považujete za zásadné pre naplnenie vyšších ambícií v oblasti životného prostredia a klímy?

– nazdávate sa – so zreteľom na návrhy formulácií rakúskeho a rumunského predsedníctva – že vzhľadom na zjednodušenie, uskutočniteľnosť pre poľnohospodárov a rozdielne miestne podmienky je potrebné vykonať určité zlepšenia na dosiahnutie vyššej úrovne ambícií v oblasti životného prostredia a klímy?
